

A. Kontrola reprodukčních vlastností kanců + prasnic

- provádí se v **NCH + RCH**
- zajišťuje + provádí + kontroluje ji oprávněná osoba ve spolupráci s chovatelem
- chovatel vede **deník reprodukce**

Po narození selat

- do **24 hodin** zapsat
 - datum **zapuštění**
 - totožnost připuštěného kance
 - datum **oprasení**
 - počet **všech** + **živě** narozených selat
- do **10 dnů**
 - **označit** selata
 - zjistit **počet** pravidelně vyvinutých **struků**
 - NCH → prasničky + kanečci
 - RCH → prasničky
- do **18–24 dní** zjistit
 - počet **dochovaných selat**

B. Provádění zkoušek VU prasat

- 1. Metoda **unifikovaného** polního testu v **NCH****
- 2. Metoda **základního** polního testu v **RCH****
- 3. **Staniční metoda** v testacích zařízeních**

1. Unifikovaný polní test v ŠCH

- provádí se u plemenných prasniček + kanečků v **NCH**
- zahájení – **12 týdnů** (± 4 dny)
zaznamená se **datum + hmotnost selat**
- selata se do kotců ustájí 1–2 týdny před začátkem testu
- trvá **8 týdnů** (± 7) dnů – prasničky plemen ČBU + ČL
9 týdnů (± 7) dnů – kanečci ČBU + ČL
+ obě pohlaví ostatních plemen

- velikost skupiny je **6–12 selat** v 1 kotci
 - stejné **pohlaví** + **genotyp** (OP – možné 2 – proporcionálně zastoupené)
 - minimálně po 2 otcích (OP – možný 1)
- 1 prase – min. 0,8–1 m²
- **TESTA** (jednotná receptura) – **ad libitum** (samokrmítka) + pitná voda
- po ukončení testu se prasata
 - **zváží**
 - **průměrný denní přírůstek od narození**
 - **průměrný denní přírůstek v testu**
 - **změří ultrazvukem**
 - **% svaloviny**
 - **průměrná VHT** – fenotypové hodnocení

2. Základní polní test v RCH

- provádí se u prasniček v **RCH**,
popř. u prasniček v NCH určených jako chovné
- v živé hmotnosti **70–110 kg**
- prasata se
 - **zváží**
 - **průměrný denní přírůstek od narození**
 - **změří ultrazvukem**
 - **% svaloviny**
 - **průměrná VHT** → fenotypové hodnocení

3. Staniční metoda v testačních zařízeních

- v ČR zatím není zřízena
- metodika bude stanovena až po jejím zřízení

Zásady měření ultrazvukem

- **měření + evidence**
 - zabezpečuje pracovník oprávněné organizace
 - probíhá současně
- **vážení** (přesnost 1 kg)
- **měření** – kůže se očistí, natře kontaktním médiem, hlavice se lehce kolmo přiloží

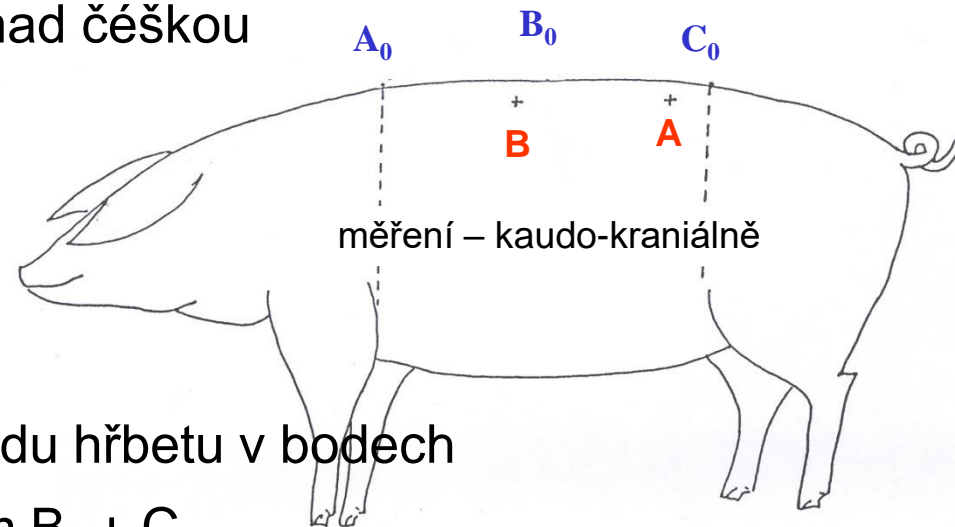
Korigování výsledků na jednotnou ŽH

- **průměrný denní přírůstek** + **průměrná VHT**
 - podle plemen + pohlaví
 - 90 kg u prasniček
 - 100 kg u kanečků
- **% svaloviny**
 - podle plemen (bez ohledu na pohlaví)
 - na 100 kg



Místa měření

- ve **střední linii** se vyznačí **pomocné body**
 - A_0 – na kohoutku – kolmo nad výčnělkem loketního kloubu
 - C_0 – v krajině bederní kolmo nad čéškou
 - B_0 – střed mezi body $A_0 + C_0$



- **měření** se provádí **70 mm** od středu hřbetu v bodech
 - A – 3/4 kaudálně mezi místem $B_0 + C_0$
 - **výška tuku** → *průměrná VT*
 - B – 3/4 + 30 mm kaudálně mezi místem $A_0 + B_0$
 - **výška tuku + hloubka svalů** → *průměrná VT + % Sv*

C. Testování finálních hybridů prasat

METODIKA MZe ČR

testační zařízení pro testování finálních hybridů prasat vyhlašuje MZe ČR

podle § 6 odst. 4 písm.g zákona č. 154/2000 Sb.,
o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat
a o změně některých souvisejících zákonů
(plemenářský zákon) ve znění pozdějších předpisů

“**testační stanici**”,
provozovanou Ústředním kontrolním a zkušebním
ústavem zemědělským (**ÚKZÚZ**)

1. Úvod

- **chovatelský podnik**

- poskytuje k testování finální hybridy podle schváleného šlechtitelského programu do 1 roku od zahájení prodeje na domácím trhu, poté vždy do 3 let od ukončení předchozí testace

- **ÚKZÚZ**

- provádí testaci + vyhodnocuje její výsledky + chovatelskému podniku je předává formou: “Osvědčení o provedené testaci a dosažené užitkovosti”
- výsledky testování poskytuje MZe ČR do 3 měsíců po skončení testování

2. Způsob provedení testace finálních hybridů prasat

- u každého testovaného finálního hybrida je prověřováno min. **100 ks** prasat v poměru **1:1** (**prasníčky** + **vepřící**)
 - min. po 5 otcích + z 10 matek
(po 1 otci se povoluje potomstvo max. od 3 matek v poměru pohlaví 1:1)
- testované hybridy je možné naskladnit **ve 2 skupinách po 50 ks** v poměru pohlaví 1:1 s intervalem max. 14 dnů
- prasata vybraná k testaci jsou v chovatelském podniku **označena** individuálním **trvalým způsobem**, při převozu na testovací stanici jsou doprovázena **dokladem o původu** (údaje o matce a otci + počet dochovaných selat ve vrhu + pořadí vrhu + datum narození) + **veterinárním osvědčením** o zdravotním stavu
- do testace jsou zařazena pouze zdravá prasata odpovídajícího vývinu v ŽH od **20–28 kg**

- při převzetí prasat na testační zařízení je zjištěna **ŽH** + ověřuje se označení zvířat a doklady o původu
- prasata jsou naskladňována do **1 testační haly**, do kotců pro **8–12 ks**, podlahová plocha na 1 ks/ min. 1 m²
- po naskladnění prasat probíhá přípravné období → adaptace na prostředí + krmivo
- vlastní testační výkrm probíhá od průměrné ŽH testované skupiny **30 kg** do dosažení průměrné ŽH **115 kg** (±4 kg)
- po ukončení testačního výkrmu jsou všechna prasata **poražena** + JUT **zatříděna** dle klasifikační stupnice SEUROP + stanoveny **ukazatele jatečné hodnoty**

3. Krmení

- po celou dobu testačního výkrmu jsou prasata krmena **adlibitním způsobem** suchou granulovanou KKS “**TESTA**”
- ke krmení se používá **samokrmítek** + k napájení **kolíkové napáječky**
- každá šarže KKS je **laboratorně analyzována** na obsah živin + energie, použité suroviny jsou předem laboratorně ověřeny
- KKS jsou dodány v pytlích o hmotnosti 50 kg, z každé šarže je odebrán průměrný referenční vzorek, který je uchován do doby ukončení testace

4. Sledovaná kritéria

4.1. Výkrmová část

zjišťuje se

- **ŽH + přírůstky** ŽH vážením v průměrné ŽH testované skupiny 65 kg (± 2 kg) + **při ukončení testování**
- **spotřeba KKS** na 1 ks + na 1 kg přírůstku ŽH v průměrné ŽH 65 kg (± 2 kg) + **při ukončení testování**

4.2. Jatečná hodnota + kvalita masa

- do 45 minut po porážce, očištění a vykolení se každé prase **za tepla** rozpůlí + **zváží**
- provede se **klasifikace JUT** dle nařízení Rady EHS č. 3220/84 ve znění pozdějších předpisů (klasifikační stupnice **SEUROP**)
→ **% svaloviny**
- zjistí se **poměr hmotnosti JUT** (vykrvené + vykolené tělo poraženého prasete, bez jazyka, štětín, špárků, pohlavních orgánů, plstního sádla, ledvin a bránice v referenční úpravě) **k ŽH** prasete v den ukončení výkrmové části testace

- změří se pH_{45} + pH_{24} masa v nejdelším hřbetním svalu na úrovni posledního žebra
- 24 hod po porážce + vychladnutí na 2–5 °C se obě půlky **zváží** s přesností na 0,5 kg + zjistí se **VHT**
- po bourání levé půlky se zjistí **hmotnost HMČ** ($\pm 0,02$ kg) + stanoví se **podíl HMČ** z JUT
- stanoví se **podíl masa kýty** z JUT
- plocha **MLLT**
- zjistí se u odebraného vzorku masa z pečeně se stanoví **ztráta masové šťávy odkapáním + % IMT**

5. Závěr

- **závěrečná zpráva** je vypracována ve spolupráci s VÚŽV v Uhřetěvsi a předána **chovatelskému podniku + MZe ČR + České plemenářské inspekci**